

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

20. Aquam salsam in dulcem conuertit Xau.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

quanquam pars eius quam minima, de sociali negotio, & mercibus ad eum pertineret, cæteris illi ab Ataide direptis; quicquid tamen id erat, totum esse mandavit in potestate viri sancti. Imo cum nondum Malaca exisset, interrogaretque Pereiram, cuiam de suis commisisset, panem sibi & aquam per iter suffici; & nominaret amicus Procuratorem suum Gasparem Mendez Vasconcellum, cuius etiam temoni vicino, vltus esset cubiculo; mirum dictu, illico vir sanctus; & rebus inquit tuis; & mihi perperam hoc homine consulis. Quære sis meliorem, cui nos melius credas. Sinas Mendez non petet, hærebit Malacæ, ibidemque vltimum diem claudet. Quæ cum à presenti rerum statu viderentur alienissima, necdum aduerteret Pereira, superiori monitu hæc edi; arbitrari- que se diceret, Mendez esse ad iter valentem ac vegetum; retulit Xaverius affirmans, futurum certo est quod dixi; tu habeto illum pro mortuo, ac nullo; tuam rem, ac me alteri commendato. Quibus Pereira tam asseueranter dictis, paruit denique ac Thomam Scandeliu rebus suis curandis præfecit. Mendez excusans negotia nondum sibi satis ad profecti- onem expedita, in vrbe substitit, & fere quadriduo, post Xaverij discessum obiit.

20
Aquam salfam
in dulcem
conuertit
Xau.

Multis vt alias vsquam prodigijs, hanc Apostoli sui supremam nauigationem nobilitauit Deus, festinatis quodammodo, & exaggeratis honoribus satagens contumelias, & probra vincere, quibus Malacæ sua causa fuerat oneratus. Et occurrit primam nota illa, & multorum encomijs celebrata salfa aquæ, in dulcem, potuique aptam conuersio. Portabat nauis .S. Crucis homines quingentos, & aquationem numero huic, & itineri æqualem; Promouerat immenso iam tractu, cum ex insperato destituitur omni flatu, & pertinaci malacia velut in anchoris dies quatuordecim figitur. Hic aqua paulatim deficere, quotidianum eius demensum minui, negari ad coquendos cibos, vt sufficeret ad sitim: modulus denique in diem cuique ad bibendum præscriptus omnino de esse, nonnulli potus inopia emori: & scapha quidem ad aquationem, littora peruestigabantur, & insulæ, sed frustra; quod interiora vasis Oceani tenerent: vna se in prospectum dedit, quam Formosam putarunt, sed nullo septidui integri circa illam conatu, prehendi potuit, nauisque interea ægrotis, & siti rabidis referebatur, sinente Deo malum ad extrema deuolui, vt vel coacta stoliditas hominum animaduerteteret, tam procliuè sibi lethalis penuriæ remedium adesse, quam facilem ad auxilium haberent sanctum Patrem. Prodit itaque ad cæteros vnus, Xaverij apud Deum potentissimam gratiã, torque illustribus probatũ miraculis, in mentem suis reuocat: confugitur ad eum ab omnibus, & languore ac lacrymis, quam verbis vehementius rogatur, ne sinat infelices crudeli morte interire, aquam illis aut ventum à Deo impetret; vtrumque illi pronum esse. Communi exitio percussus vir sanctus, iubet omnes genua flectere, ad Christi de Cruce imaginem Litanias cantare, cæterum eius confisos bonitate, se quemque recipere: recipit quoque se tantisper in suum cubiculum

cubiculum, pauloque post in scapham cum puero descendi, iubet manu caua ex mari aquam vt hauriat & quid sapiat gustet; tum quærit ex eo vtrum dulce an salsum? puer salsum respondit; vrget iterum gustatu experiri salsum an dulcis; morem gerit puer, & dulcem renunciat. Tunc vero repetita nauis Saranghen aduocat secta Maurum, nautis per eum mandat, quotquot essent in nauis vasa aquæ idonea expediant omnia, & parent; iis sursum deorsum tota nauis magno statim numero collocatis, aquam haustam imperat infundi, eaque impleri: quod dum faciunt, hic fiti pressus; alius præcoci curiositate saporem explorant, & natium vt erat sentiunt. Post quæ Xauerius signum crucis in vasa omnia manu ducit, illaque omnium, vna simul consignatione aquam omnem illorum salsum, puncto temporis, dulci aqua mutat, sed vsque adeo potantibus grata, vt omnes assererent Banghanis aquis esse meliorem, ad quas nauis solent tanquam ad optimas aquari. Quàm effusa vel hilaritate, vel religione potius hoc donum celebrarit nauis, quisque facile cogitabit, miraculum omnes exclamare, Xauerium ingeminare sanctum; pedum, & manuum osculis, gratiisque agendis confertim fatigare, is vero admonere Deo illum honorem, & gratias haberent ac redderent; non sibi homulo, & peccatis onusto. Huius tamen adeò insperatæ, grandisque lætitiæ pars princeps ad illum peruenit, multos enim suis cum familiis Saracenos, eo conuictos prodigio, verum Deum professos & baptismum poscentes Christo lucrificat, & communibus vectorum gaudiis hunc cumulum addidit. Aquæ porro illius Beati Patris adpreccatione in dulcem mutatæ, residuum illud quod post vsum abundè superfuit, vectorum præcipui quique, inter se certatim partiti sunt; ac primum quidem in monumentum miraculi, & in reliquias viri sancti religiose asseruarunt, vertere deinde in morborum remedia, quæ multis per Indias sanitati fuerunt, vna eius aquæ stilla restitutis.

Non fuit quod sequitur, tam largo in multos beneficio diffusum, vt erat marinæ in fluuialem aquam conuersio; sed mirabilius, & diuinius quoad rem operæ. Ferebatur nauis, cursu ventis & velis incitatissimo: sedebat in eius crepidine puer annorum quinque secure, ac placide, qui leni nauis inclinatione in id latus, præceps in mare deuoluitur, sorbeturque prius quàm vela tot contrahi, & reflante vento, eximi aquis posset. Mahometi cultor pueri parens erat, dolore percitus, ima nauis se abdit, suam & filij lamentaturus calamitosam sortem, nec maris aspectum sustinens quo sepeliri filium viderat, ægrè tamen ex iis post triduum emergens latebris, sed neque dolendo nec plorando, satur, Xauerio occurrit, qui cernens mœrore ac lacrimis obrutum, causam de qua nihil audierat ex eo inquirat. Ille filij casum vt contigerat stens narrat. Cui Xauerius mente intra se parumper collecta, quid si ait, Deus filiolum tuum in nauim restituit, sistatque illum tibi rediuuium, promittis te illi crediturum, & fore fidelem Christianum? verè an falsò, certè per facile, & vltro promissit, fidemque obstrinxit: en autem post aliud triduum sub au-

28

Mahumerano
filium in mare
lapsum, sexte
hinc die resti-
tuit.

L 1 toram